

Valtiovarainministeriö / Vero-osasto

valtiovarainministerio@gov.fi

Viite: Hankkeen VM112:00/2022 lausunto

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan arvonlisäverolakia muutettavaksi väliaikaisesti. Sähköön sovellettava arvonlisäverokanta alennettaisiin 24 prosentista 10 prosenttiin. Lisäksi kotimaan henkilökuljetukset vapautettaisiin verosta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2022 ja olemaan voimassa 30.4.2023 saakka. Henkilökuljetuksia koskeva muutos tulisi kuitenkin voimaan vasta vuoden 2023 alusta lukien.

Keskuskauppakamari kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Sähkön arvonlisäverokannan alennus

Esityksen tavoitteena on lieventää sähkön hinnan nousun vaikutuksia kotitalouksille. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että kotitaloudet selviytyvät sähkön hinnan noustessa. Tästä näkökulmasta esitetyt toimenpiteet ovat ymmärrettäviä.

Keskuskauppakamari katsoo, että sähkön arvonlisäverokannan alennuksen vaikutukset on arvioitu hallituksen esitysluonnoksessa asianmukaisesti. Hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvion mukaisesti Keskuskauppakamari toteaa, että alennettu verokanta voi luoda kannustimen lisätä sähkön kulutusta. Sähkön arvonlisäverokannan alentaminen kohdistuisi myös niille kotitalouksille, joilla on voimassa edullinen kiinteähintainen sopimus. Jos veron aiheuttama hinnanlasku lisää sähkön kysyntää, muutoksella voi olla merkittäväkin sähkön hintaa nostava vaikutus tilanteessa, jossa sähkön tarjonta ei lisäännä. Muutoksella voisi näin olla hintoja korottava vaikutus, joka kohdistuisi niihin kotitalouksiin, joilla ei ole voimassa edullista kiinteähintaista sähkösopimusta.

Keskuskauppakamari toteaa lisäksi, että arvonlisäveron alennuksen arvioitu kustannus, 290 miljoonaa euroa, on huomattava verrattuna useiden muiden valmistelussa olevien veromuutosten fiskaalisiin vaikutuksiin.

Kotimaan henkilökuljetusten arvonlisäverovapaus

Esityksen tarkoituksena on parantaa kotitalouksien ostovoimaa voimakkaan inflaation aikana. Tavoite on sinänsä kannatettava, mutta esitysluonnoksesta ei käy ilmi, miten juuri kotimaan henkilökuljetusten arvonlisäveroalennus palvelisi tätä tavoitetta parhaiten. Kuten esitysluonnoksessa on todettu, arvonlisäverokantojen alennusten välittyminen hintoihin on epävarmaa, kun taas arvonlisäveron palauttaminen määräaikaisen arvonlisäverovapauden jälkeen todennäköisemmin välittyisi hintoihin, joten muutoksilla voisi olla kokonaisuutena katsoen hintoja korottava vaikutus. Esitysluonnoksessa ei ole lainkaan arvioitu muita toteuttamisvaihtoehtoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Lopuksi

Keskuskauppakamari katsoo, että heikoimmassa asemassa olevia kotitalouksia tulisi tukea täsmällisemmin kohdistetulla tuella sähkön hinnan noustessa ja voimakkaan inflaation aikana sen sijaan, että säädetään laajoja, hintavia ja vaikutuksiltaan epävarmoja tukitoimenpiteitä myös niille, jotka eivät ole tuen tarpeessa.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Anne Horttanainen
Varatoimitusjohtaja

Jukka Appelqvist
Pääekonomisti

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija

Päivi Wood
Johtava liikenne- ja elinkeinopolitiikan asiantuntija